

19.09.2023

Dnro 358/03.04.04.04.16/2022
359/03.04.04.04.16/2022
360/03.04.04.04.16/2022

Asia Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen

Valittajat

Luvanhakija Pori Energia Sähköverkot Oy

Päätös, josta valitetaan

Porin elinvoima- ja ympäristölautakunta, 26.1.2022, § 10

Pori Energia Sähköverkot Oy (jäljempänä yhtiö) on hakenut maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaista lupaa rakentaa 0,4 kV:n sähköverkko kiinteistön [REDACTED] alueelle.

Lautakunta on päättänyt, että yhtiö saa sijoittaa kiinteistön [REDACTED] alueelle sähköverkon suunnitelmakartan mukaisesti. Edelleen lautakunta on päättänyt maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n nojalla, että sähköverkon toteutus voidaan suorittaa ennen kuin sijoituspäätös on saanut lainvoiman, vakuutta asettamatta samaisen pykälän 4 momentin perusteella.

Virheellisen muutoksenhakuohjauksen vuoksi valittajien oikaisuvaatimukset on siirretty Turun hallinto-oikeudelle hallintovalituksina käsiteltäviksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat hallinto-oikeuden täydennyspyynnön jälkeen jättäneet erilliset, mutta samansisältöiset muutoksenhakukirjelmät.

Elinvoima- ja ympäristölautakunnan päätös on kumottava. Päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Kuuleminen on ollut puutteellista. Kuulemiskirjeessä ei ole mainittu kiinteistön osoitetta, kiinteistön yksilöintitietoja, vastaamisen määräaikaakaan eikä lisätietojen antajaa. Kuulemiskirjettä ei ole allekirjoitettu.

Kiinteistönomistajat eivät ole saaneet lautakunnan päätöksessä mainittuja yhtiön vastineita. Kiinteistönomistajille ei ole kerrottu vaihtoehtojen VE1 ja VE2 sisältöä. Vaihtoehdon VE1 asennus- ja huoltokustannuksista ei ole esitetty laskelmaa. Vaihtoehto VE2 on esitetty vasta kuulemiskirjeessä.

Päätökseen on alun perin ollut liitettyä virheellinen valitusosoitus. Päätös sisältää virheellisiä asioita. Väite siitä, että kuusi alueen maanomistajaa olisi sopinut vaihtoehdosta VE1, ei pidä paikkaansa. Ainakin kolme maanomistajaa ei ole hyväksynyt esitettyä vaihtoehtoa VE1. Kaikki maanomistajat eivät olleet maastokatselmuksella paikalla. Kahdelle neuvotteluratkaisun ulkopuolelle jättäytyneelle maanomistajalle ei ole esitetty johtoalueen käyttöoikeussopimusta, vaikka päätöksessä niin on mainittu. Ilmajohtoverkon (VE1) kustannukset on arvioitu alakanttiin.

Liittymäsopimuksen toteuttaminen on mahdollista merikaapeliyhteytenä kiinteistöltä [REDACTED] kahden muun kiinteistön vesialueen läpi. Tämä vaihtoehto on huoltovarmin ja pitkän aikavälin kustannuksiltaan edullisin. Merikaapelivaihtoehtoa ei ole kuitenkaan huomioitu esityksessä. Yhtenä vaihtoehtona on ollut sähkölinjan rakentaminen saaren pohjoisosasta, mutta sitä ei ole huomioitu esityksessä. Sähköverkon rakentamisesta aiheutuvien vahinkojen korjaamisesta ei ole esitetty kiinteistönomistajille selvitystä. Saarella on olemassa maakaapeliverkko, jossa ei ole ilmennyt vikoja tai korjaustarpeita vuosikymmeniin. Rakentaminen pilaa luontoarvoja. [REDACTED] on lisäksi esittänyt, että sähkölinja ulottuu noin 30 prosenttia pidemmälle kuin on tarve. Valituksenalaisella päätöksellä pakkosijoitetaan sähköverkkoa myös kiinteistöille, jotka eivät ole liittymää ottaneet.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat hallinto-oikeuden tiedustelun johdosta ilmoittaneet haluavansa, että heidän oikaisuvaatimuksensa käsitellään hallintovalituksina.

Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristötoimialan toimialajohtaja on antanut lausunnon aloittamisoikeudesta.

Yhtiö on antanut vastineen aloittamisoikeudesta ja vaatinut, että hallinto-oikeus velvoittaa valittajat korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut.

Hallinto-oikeus on 22.4.2022 antamallaan välipäätöksellä kieltänyt päätöksen täytäntöönpanon, kunnes hallinto-oikeus on ratkaissut asian tai toisin määrätään.

Lautakunta on antanut lausunnon.

Yhtiö on antanut vastineen.

Valittajat ovat kukin antaneet vastineen. [REDACTED] vastineessa on muun ohella väitetty, että valituksenalaisen päätöksen käsittelyyn ja päätöksentekoon on osallistunut esteellisenä yhtiön hallituksen jäsen [REDACTED].

Lautakunta on antanut lausunnon esteellisyysväitteen osalta ja liittänyt lausuntoon esteelliseksi väitetyn [REDACTED] lausunnon. Lausunto liitteineen on annettu tiedoksi [REDACTED].

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää yhtiön vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Ratkaisun perustelut

Esteellisyysväite

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Pykälän 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Saman momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

[REDACTED] on valittu yhtiön hallitukseen 2.5.2022. [REDACTED] ei ole ollut valituksenalaisen päätöksen aikaan yhtiön hallituksen jäsen. Näin ollen [REDACTED] ei ole esteellisenä osallistunut valituksenalaisen päätöksen käsittelyyn.

Menettelyyn liittyvät muut valitusperusteet

Hallintolain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemista koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.

Kuulemiskirjeen liitteenä on ollut sekä ilmajohtona (VE1) että maakaapelina toteutettavan vaihtoehdon (VE2) kartat, mutta ei reittivaihtoehtojen kustannuslaskelmia. Kirjeessä on kuitenkin mainittu rakennusvalvontayksikön päällikön nimi ja yhteystiedot, jolta on tarvittaessa voinut pyytää lisätietoja. Kuulemiskirjeestä ja sen liitteinä olleista reittivaihtoehdoista on käynyt riittävällä tavalla ilmi, mistä hankkeessa on kysymys, vaikka kustannuslaskelmia ei olekaan ollut kirjeen liitteenä. Menettely ei ole kuulemiseen liittyvillä valitusperusteilla lainvastainen. Asiassa ei ole menetelty virheellisesti myöskään siltä osin kuin yhtiön mielipiteisiin antamia vastineita ei ole toimitettu kiinteistönomistajille.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että asia on alun perin virheellisen muutoksenhakuohjauksen jälkeen siirretty asianmukaisesti hallintovalituksena hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Virheellisellä valitusosoituksella ei ole merkitystä päätöksen lainmukaisuuden arvioinnissa.

Pääasia

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n 1 momentin mukaan kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Hallituksen esityksessä (HE 101/1998) rakennuslainsäädännön uudistamiseksi maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa on yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisen edellytyksistä todettu muun ohella, että sijoittamisesta päätettäessä olisi kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeettomasti haittaa. Säännös ohjaisi sijoittamispäätöstä etenkin silloin, jos johdon tai laitteen sijoittamiselle kiinteistön alueella on olemassa eri vaihtoehtoja, jotka sijoittamisen tarkoituksen kannalta ovat täysin tai lähes samanvertaisia.

Yhtiö on hakenut lupaa sijoittaa 0,4 kV:n sähköverkko kiinteistölle [REDACTED], sillä yhtiö ei ole päässyt sijoittamisesta sopimukseen maanomistajien kanssa. Hakemuksen perustelujen mukaan sähköverkko on tarpeen rakentaa Lauttakodan saareen, jotta verkkoyhtiö pystyy täyttämään sähköntoimitusvelvollisuutensa. Kiinteistölle [REDACTED] on tehty liittymissopimus. Verkkoyhtiöllä on tarkoitus rakentaa sähköverkko, johon myös muille saarella sijaitseville kiinteistöille voidaan tarjota liittymismahdollisuutta. Kiinteistöllä [REDACTED] on kahdeksan omistajaa ja kiinteistön asioita on hoidettu yhteisesti. Maanomistajien kanssa on käyty neuvotteluja maankäytösopimuksia koskien tuloksetta.

Hakemuksessa on esitetty kaksi vaihtoehtoista linjausta sähköverkolle, VE1 ilmajohtoverkko ja VE2 maakaapeliverkko. Molemmissa vaihtoehtoissa sähkökaapeli on tarkoitus sijoittaa Lauttakodan saarella sijaitsevan ranta-asemakaavan metsä- ja venevalkama-alueelle (M ja VL), saareen osoitettujen kahdeksan lomarakennuspaikan takamaastoon. Sähköverkon tarkoituksena on palvella saaren lomarakennuspaikkoja.

Vaihtoehto 1 toteutetaan ilmakaapelina ja sen arvioidut toteutuskustannukset ovat 5 382,30 euroa. Hakemuksen mukaan vaihtoehto 1 on kustannustehokkain ja järkevin valinta. Vaihtoehdossa pylväiden pystytyspaikkoja on pyritty sijoittamaan avokallioille, näin joka paikkaan ei ole välttämätöntä mennä kaivinkoneella. Puustoa pyritään raivaamaan mahdollisimman vähän, päällystetty ilmajohtoverkko vaatii vähintään metrin levyisen johtoaukon.

Vaihtoehto 2 toteutetaan maakaapelina ja sen arvioidut toteutuskustannukset ovat 50 203 euroa. Maakaapeliverkko vaatii työkoneen ajouran lisäksi työskentelyalueen raivauksen. Maakaapelin asentaminen kaivamalla aiheuttaa maaperälle suurempaa vahinkoa. Maanmittauslaitoksen maaperäkartan mukaan maaperä on kalliota koko saaren alueella. Laskelmaan on sisällytetty vain tiedossa olevat kalliot. Mahdollisissa vikatilanteissa maakaapeliverkko on ongelmallinen. Kaapelin vikaantumistilanteessa saareen tulee kuljettaa kaivukalusto sekä mahdollisesti tehdä sen vaatima kulkureitti vikapaikalle.

██████████ on esittänyt vaihtoehtoisen merikaapelina toteutettavan linjauksen sähköverkolle. Yhtiön mukaan liittymisjohdon toimittaminen merikaapelina olisi mahdollista, mutta ei teknisesti tai rakentamiskustannusten puolesta järkevää. Rantojen läheisyydessä kulkeva merikaapeli hankaloittaa mahdollista rantojen ruoppausta. Toteutustapa ei ole verrannollinen hakemuksen reittivaihtoehtojen kanssa, sillä kaapeli tulisi palvelemaan ainoastaan kiinteistöä ██████████. Merikaapeleiden tarpeetonta asentamista pyritään välttämään merenkäynnin ja jäiden aiheuttaman vaurioitumisvaaran vuoksi. Yhtiö tai valittajat eivät ole esittäneet kustannuslaskelmaa valittajien esittämän merikaapelivaihtoehdon osalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan johdon sijoittamisen maalleen, mikäli maankäyttö- ja rakennuslaissa määrätyt oikeudelliset edellytykset täyttyvät. Sillä seikalla, että valittajat pitävät sähköverkon rakentamista itselleen tarpeettomana, ei ole asiassa oikeudellista merkitystä. Sijoitusvaihtoehtoja arvioitaessa on otettava huomioon sijoitusvaihtoehtojen tekninen tarkoituksenmukaisuus, kustannukset sekä maanomistajalle aiheutuva haitta. Haitan on oltava todellista ja säännöksen mukaan tarpeetonta. Edellä todetun selvityksen perusteella molemmat tarkastellut vaihtoehdot ovat sinänsä teknisesti mahdollisia. Hallinto-oikeus on tulkinnut lautakunnan päätöksen tarkoittavan sitä, että hyväksytyksi on tullut vaihtoehto 1, joka on tarkastelluista vaihtoehtoista selvästi kustannuksiltaan edullisempi. Kun otetaan huomioon, mitä edellä vaihtoehtoista on todettu, asiassa on selvitetty, että johtojen sijoittamista ei voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin muulla kuin lautakunnan päätöksestä ilmenevällä tavalla. Linja on osoitettu kulkemaan

ranta-asemakaavan metsä- ja venevalkama-alueelle, jolla ei ole osoitettu olevan erityisiä luontoarvoja. Johtojen sijoittaminen ei aiheuta tarpeetonta haittaa valittajien osaksi omistamalle kiinteistölle. Mahdolliset puuston menetykset ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä, ellei korvauksesta päästä sopimukseen.

Lautakunnan päätös on lainmukainen eikä sitä ole syytä muuttaa.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asian laatu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että yhtiö vastaa itse oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Hallintovalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Veronica Storträsk, Satu Lehto ja Tuomas Paulin. Asian on esitellyt Tuomas Paulin.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös todisteellisesti saantitodistuksin

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

[REDACTED]
Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

[REDACTED]
Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Päätös

Porin elinvoima- ja ympäristölautakunta

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Pori Energia Sähköverkot Oy
[REDACTED]

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus

Sairashuoneenkatu 2-4 (PL 32), 20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Puh. 029 56 42400

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen**VALITUSOSOITUS (Hallintovalitus)**

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon **kirjeitse tavallisena tiedoksiantona** lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. **Viranomaisen** tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä **todisteellista tiedoksiantotapaa** vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon vastaanottotodistuksen, saantitodistuksen tai tiedoksiantotodistuksen osoittamana päivänä. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä **tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa** vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. **Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti** tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Sen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisessä asiointipalvelussa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite:	Postiosoite:
Paasivuorenkatu 3	PL 180
00530 Helsinki	00131 HELSINKI

Puhelin: 029 56 40260 (kirjaamo)

Fax: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>